

4. Пошуки шляхів виходу з екологічної кризи. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/ecology/21254/> (дата звернення: 22.09.2022)
5. Сучасна екологічна криза: причини її виникнення та шляхи подолання. URL: <file:///C:/Users/admin/Downloads/docsity-suchasna-ekologichna-kriza-prichini-ji-viniknennya-ta-shlyahi-podolannya-konspekt-ekologiya.pdf> (дата звернення: 22.09.2022)
6. Мікроекономіка та макроекономіка. Світлана Будаговська. С. 185. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Budahovska_Svitlana/Mikroekonomika_i_makroekonomika.pdf? (дата звернення: 23.09.2022)

Abstract: *the study analyzed the features of the modern environmental crisis, its relationship with the economy. The main measures to overcome the negative consequences of the environmental crisis are proposed.*

Key words: *ecological crisis, environment, security, external effect.*

Науковий керівник – БЛІЧЕНКО Олександр,
кандидат економічних наук, доцент,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

СЛОБОДЯН Тетяна, здобувач вищої освіти

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: *у дослідженні розглянули теоретичні аспекти сутності інвентаризації через аналіз її елементів: цілей та завдань*

Ключові слова: *інвентаризація, господарські процеси, цілі інвентаризації, завдання інвентаризації.*

У діяльності підприємств відбуваються певні процеси, що призводять до втрати товарно-матеріальних цінностей, які документально зафіксувати не можна. Ці втрати товарно-матеріальних цінностей призводять до невідповідності даних поточного бухгалтерського обліку фактичній наявності майна. Аби ліквідувати таку невідповідність і впевнитись у забезпеченні належного зберігання майна, необхідно періодично проводити інвентаризацію.

Порядок проведення інвентаризації та оформлення її результатів визначає Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11.08.1994 р. № 69 зі змінами та доповненнями [1].

Інвентаризація — перевірка і документальне підтвердження наявності та стану, оцінка активів та зобов'язань (майно, вкладення підприємства в статутні фонди інших підприємств, розрахунки з дебіторами та кредиторами) підприємства [2].

Основною причиною необхідності проведення інвентаризації є виникнення господарських процесів, які з певних причин не можуть бути одразу відображені у бухгалтерських документах. До таких процесів відносять:

– природній убуток цінностей у процесі зберігання (розлив, випарювання, подрібнення, розпилювання, вивітрювання тощо);

– неточне зважування, вимірювання під час надходження або відпуску цінностей;

– пересортиця взаємозамінних матеріалів, продуктів, виробів, яка виникає під час вибуття активів (передачі у виробництво або на господарські потреби, продажу та ін.);

– помилки у первинних документах на надходження і витрачання ресурсів;

– помилкові записи в реєстрах синтетичного й аналітичного обліку;

– зловживання матеріально відповідальних осіб (обмірювання, обважування, розкрадання тощо).

Першопочатково суть інвентаризації полягала в її інформаційному складнику: власник лише хотів знати, що в нього є. З плином часу її роль підвищилася і набула контрольного характеру: все майно розподілялося між конкретними людьми, вводився поточний облік за всіма надходженнями й видачами. Періодично дані цього обліку порівнювалися з тим, що було в наявності [3].

Досить часто в економічній літературі зустрічаються випадки, коли при визначенні мети інвентаризації починається деталізація її завдань. Одна мета інвентаризації повинна максимально лаконічно і чітко розкривати основне її призначення. Виходячи з цього, метою інвентаризації є забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності та збереження майна

підприємства. В свою чергу мета інвентаризації реалізується через сукупність її завдань [4].

Проте, оскільки інвентаризація є складовим елементом методу бухгалтерського обліку, її здебільшого розуміють значно ширше — як засіб, за допомогою якого виявляють все те, що не підлягає щоденному обліку, тобто як засіб для приведення у відповідність даних поточного бухгалтерського обліку з фактичною наявністю майна, коштів, фінансових зобов'язань.

Відтак можна визначити цілі та завдання інвентаризації.

Цілі інвентаризації — виявити фактичну наявність майна, коштів, фінансових зобов'язань і привести дані поточного бухгалтерського обліку у відповідність із фактичним станом речей.

Завданнями інвентаризації є:

а) виявлення фактичної наявності основних засобів, нематеріальних активів, незавершених капітальних вкладень, незавершеного виробництва, коштів, цінних паперів, та інших активів;

б) установлення надлишків чи недостач цінностей і коштів через порівнювання (або ж зіставлення) фактичної наявності з даними бухгалтерського обліку;

в) виявлення товарно-матеріальних цінностей, які частково втратили свою первісну якість чи застаріли, а також матеріальних цінностей та нематеріальних активів, що не використовуються;

г) перевірка дотримання умов і порядку зберігання матеріальних цінностей та коштів, а також правил утримання й використання основних засобів;

д) перевірка реальної вартості зарахованих на баланс основних засобів, нематеріальних активів, цінних паперів, фінансових вкладень, грошових сум у касах, на рахунках банків, коштів у дорозі, дебіторської і кредиторської заборгованості, незавершеного виробництва, витрат майбутніх періодів, резервів, фондів, наступних витрат і платежів [5].

Висновки. Інвентаризація слугує не лише для перевірки фактичної наявності майна та зобов'язань суб'єкта господарювання та підтвердження даних

бухгалтерського обліку, а й для підтримки прийняття управлінських рішень. Здійснення інвентаризації ґрунтується на низці основоположних правил, обмежень та вимог, а методика її здійснення залежить від попередньої оцінки ризиків та виявленні відхилень фактичних даних від облікових, які суттєво зростають за детермінування фактів, а саме: неналежної організації зберігання матеріальних цінностей у приміщеннях, неналежної організації документообігу прибуткових та видаткових первинних форм, суттєвих відхилень фактичних даних від облікових, виявлених під час попередніх перевірок, об'єктивної недовіри до матеріально відповідальних осіб тощо.

Література:

1. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: наказ Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.14. Баланс. 2015. № 85-86. С. 21 – 34.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. Дата звернення 07.05.2021.

Abstract: *the study considered the theoretical aspects of the essence of the inventory through the analysis of its elements: goals and tasks*

Keywords: *inventory, business processes, inventory goals, inventory tasks.*

*Науковий керівник – ДУБІНІНА Марина,
д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ

***КОВАЛЕНКО Сергій, здобувач вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет***

Анотація: *У дослідженні з'ясовано сутність процесу управління дебіторською заборгованістю. Розглянуто модель управління дебіторською заборгованістю.*

Ключові слова: *дебітори, заборгованість, управління, модель.*

Управління дебіторською заборгованістю в загальному вигляді представляє собою інтегрований процес планування, організації, координації, мотивації та контролю за станом дебіторської заборгованості підприємства. Основною